

Ajánlás a gyakoribb fajok rövidítésére

Az ajánlott rövidítések használata nem kötelező, de megkönnyíti a terepi munkát!

Magyar név	Javasolt rövidítés	HURING kód	Magyar név	Javasolt rövidítés	HURING kód	Magyar név	Javasolt rövidítés	HURING kód
Bakcsó	bak	NYCNYC	Fogoly	fog	PERPER	Ökörszem	ösz	TROTRO
Balkáni fakopáncs	baf	DENSYR	Foltos nádiposzáta	fn	ACRSCH	Örvös galamb	ög	COLPAL
Balkáni gerle	bg	STRDEC	Fülemüle	fül	LUSMEG	Örvös légykapó	öl	FICALB
Barátcinege	bc	PARPAL	Fürj	fürj	COTCOT	Őzapó	apó	AEGCAU
Barátposzáta	bap	SYLATR	Füsti fecske	ff	HIRRUS	Pajzsoscankó	pac	PHIPUG
Barátréce	bar	AYTFER	Gatyás ölyv	gő	BUTLAG	Parlagi galamb	pg	COLICA
Barázdbillegető	bab	MOTALB	Gyurgyalag	gyur	MERAPI	Parlagi pityer	papi	ANTCAM
Barna réthéja	brh	CIRAER	Hantmadár	hant	OENOE	Partifecske	pf	RIPRIP
Berki tücsökmadár	bt	LOCFLU	Házi rozsdafarkú	hr	PHOOCH	Piros lábú cankó	pic	TRITOT
Bíbic	bib	VANVAN	Házi veréb	hv	PASDOM	Réti tücsökmadár	rt	LOCNAE
Böjti réce	bör	ANAQUE	Héja	hé	ACCGEN	Rozsdás csuk	rcs	SAXRUB
Bölgmbika	böl	BOTSTE	Holló	hol	CORRAX	Rövidkarmú fakusz	rf	CERBRA
Búbos pacsirta	bupa	GALCRI	Kabasólyom	kaso	FALSUB	Sárga billegető	sb	MOTFLA
Búbos vöcsök	bv	PODTUS	Kakukk	kak	CUCCAN	Sárgalábú sirály	ssi	LARMIC
Búbosbanka	bub	UPUEPO	Karvaly	kar	ACCNIS	Sárgarigó	sr	ORIORI
Cigánycsuk	ccs	SAXTOR	Karvalyposzáta	kap	SYLNIS	Sarlósfecske	saf	APUAPU
Citromsármány	cit	EMBCIT	Kék cinege	kc	PARCAE	Seregély	ser	STUVUL
Cserregő nádiposzáta	csn	ACRSCI	Kenderike	kend	CARCAN	Sisegő füzike	sif	PHYSIB
Csicsörke	csics	SERSER	Kerti geze	kege	HIPICT	Sordély	sor	MILCAL
Csilpcsalpfüzike	csf	PHYCOL	Kis fakopáncs	kif	DENMIN	Süvöltő	süv	PYRULA
Csóka	csó	CORMON	Kis őrgébics	kög	LANMIN	Szajkó	szaj	GARGLA
Csuszka	csu	SITEUR	Kis poszáta	kp	SYLCUR	Szárcsa	szár	FULATR
Dankasirály	dsi	LARRID	Kis vöcsök	kv	TACRUF	Szarka	szer	PICPIC
Dolmányos varjú	dova	CORNIX	Közép fakopáncs	kőf	DENMED	Szencinege	sze	PARMAJ
Egerészölyv	eő	BUTBUT	Kuvik	kuv	ATHNOC	Szürke gém	szg	ARDCIN
Énekes nádiposzáta	én	ACRRIS	Meggyvágó	megy	COCCOC	Szürke légykapó	szl	MUSSTR
Énekes rigó	ér	TURPHI	Mezei pacsirta	mepa	ALAARV	Tengelic	te	CARCAR
Erdei fülesbagoly	efb	ASIoTU	Mezei poszáta	mepo	SYLCOM	Tökés réce	tör	ANAPLA
Erdei pacsirta	epa	LULARB	Mezei veréb	mv	PASMON	Tövisszűrő gebics	tg	LANCOL
Erdei pinty	epin	FRICOE	Molnárfecske	mf	DELURB	Vadgerle	vag	STRTUR
Erdei pityer	epit	ANTTRI	Nádi sármány	nás	EMBSCH	Vetési varjú	vva	CORFRU
Fácán	fác	PHACOL	Nádi tücsökmadár	nt	LOCLUS	Vörös gém	vög	ARDPUR
Fehér gólya	fhg	CICCIC	Nádirigó	nr	ACRARU	Vörös vércse	vöv	FALTIN
Fekete harkály	fcha	DRYMAR	Nagy fakopáncs	naf	DENMAJ	Vörösbecse	vöb	ERIRUB
Fekete rigó	Fr	TURMER	Nagy kócsag	nak	EGRALB	Zöld küllő	zök	PICVIR
Fenyőrigó	fmyr	TURPIL	Nyaktekeres	nyak	JYNTOR	Zöldike	zöld	CARCHL
Fitiszfüzike	fiFü	PHYTRO	Nyári lúd	n lud	ANSANS			

A Beaufort skála értékeinek meghatározása:

0 - teljes szélcsend (a füst egyenesen száll fel, tükörsima vízfelület, 0,0-0,5 m/sec.),

1 - alig érezhető szellő (a füst gyengén ingadozik, a víz felületén apró fodrok látszanak, 0,6-1,7 m/sec.),

2 - könnyű szellő (a fák leveleit mozgatja, a víz felületén lapos hullámok vannak, 1,8-3,3 m/sec.),

3 - gyenge szél (a fák leveleit erősen rázza, állóvizek tükrét felborzolja, zászlót lobogtatja, 3,4-5,2 m/sec.),

4 - mérsékelt szél (a fák könnyű gallyai mozognak, 5,3-7,4 m/sec.),

5 - élénk szél (a fák kisebb ágait mozgatja, állóvizeket hullámszórába hoz, 7,5-9,8 m/sec.),

6 - erős szél (nagyobb ágakat mozgat, zúg, 9,9-12,4 m/sec.)

A Beaufort skála további kategóriákat is tartalmaz (12 fokig), ezek ismertetésétől viszont eltekintünk, mivel madarak számlálását már 3-as erősségnél sem ajánlatos végezni. (Különösen erdős területeken, ahol a hangok felismerése fokozottan szükséges!)

© MME Monitoring Központ

Postacím: Nyíregyháza, Pf. 16., 4402

Mobiltelefon: 20/372-4280; 30/906-6285

E-mail: monitoring@mme.hu Web: mmm.mme.hu

Mindennapi Madaraink Monitoringja

TEREPNAPLÓ

UTM négyzet kódja: _____ Felmérés napja (év, hó, nap):

A FELMÉRŐ ADATAI:

Neve:

MME tagsági száma: Felmérő azonosítója:

Lakcíme:

Telefonszáma: Faxszáma:

E-mail címe:

A FELMÉRÉSSEL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK:

.....

Kérdés esetén keresse a programvezetőt, a fenti telefonszámokon vagy e-mail címen!

Számlálás napja: 04 hó 18 nap

Számlálás kezdete: 07 óra 19 perc

UTM négyzet kódja:
EU41D3

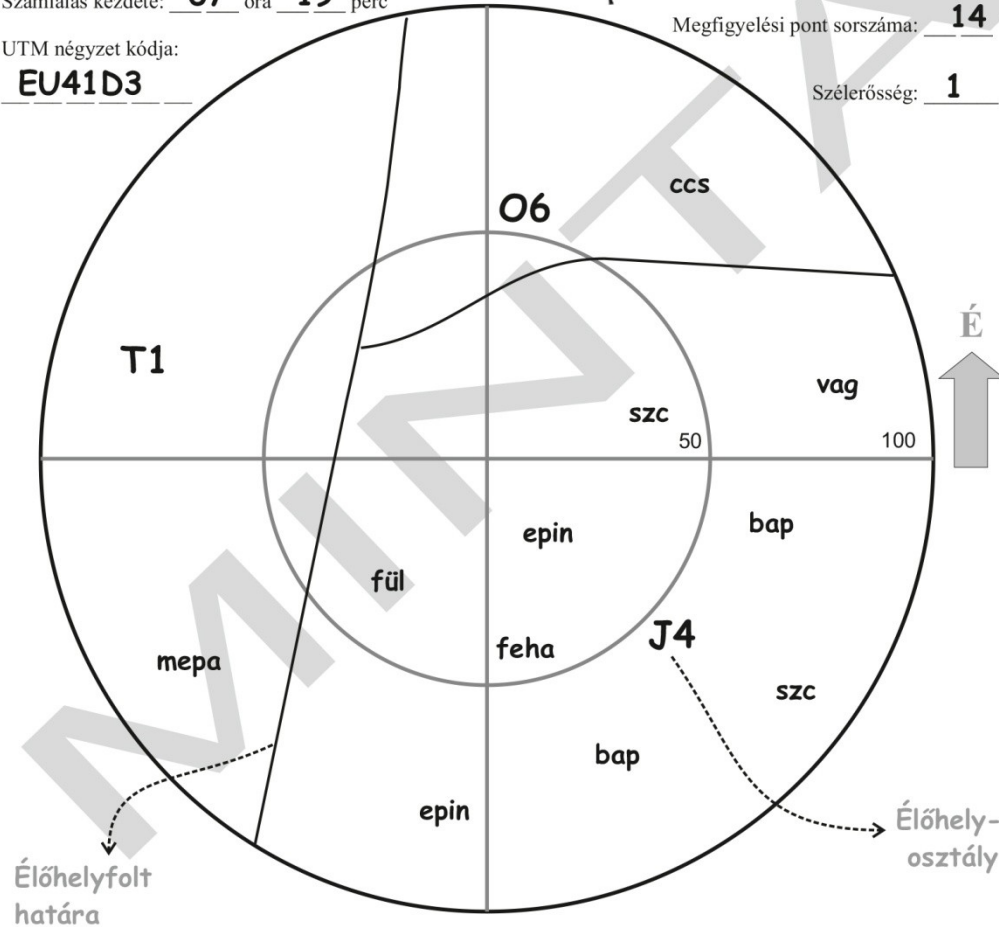

Mindennapi Madaraink
Monitoringja

Megfigyelési pont sorszáma: 14

Szélerősség: 1

Élőhelyfolt
határa

Élőhely-
osztály

Faj rövidítése	100m-en kívül	Átrepült	0-50 m	50-100 m	HURING kód
fhg		1			CICCCIC
feha		1	1		DRYMAR
hol	1				CORRAX
mepa				1	ALAARV
szc			1	1	PARMAJ
epin			1	1	FRICOE
ccs				1	SAXTOR
bap				2	SLYATR
fül			1		LUSMEG
vag				1	STRTUR

Faj rövidítése	100m-en kívül	Átrepült	0-50 m	50-100 m	HURING kód

Kitöltési útmutató

A borítón található adatokhoz értelemszerűen írjuk be a megfelelőt. Vannak olyan felmérők, akik több négyzet felmérését is vállalják, ezért nagyon fontos az aktuális UTM négyzet pontos kódjának megadása. A felmérő azonosítója megegyezik a felmérőigazolvány számával, melynek kitöltését a Monitoring Központ is elvégezheti, ha a felmérő nem tudja megadni igazolványának számát (elveszett, megrongálódott az igazolványa).

A „felméréssel kapcsolatos megjegyzések” rovatba minden olyan információt beírhatunk, mely a madarak számlálását befolyásolta (időjárási viszonyok, zavarás, stb.) vagy az élőhelyek pillanatnyi állapotával kapcsolatos (pl. nádégetés, kivágott fasor, beszántott legelő, stb.)

Minden egyes felmérési pontnál be kell írni a számlálás napját (hó, nap), a „számlálás kezdete” rovatba pedig azt az időpontot (óra, perc), amikor az 5 perces számlálást elkezdtük. A „megfigyelési pont sorszáma” rovatba az aktuális megfigyelési pont terképen látható sorszámát, az "UTM négyzet kódja" rovatba pedig az aktuális 2,5x2,5 km-es UTM négyzet hatjegyű kódszámát kell beírni. A "Szélerősség" rovatba a hátsó borítón ismertetett Beaufort skála megbecsült értékét kell beírni (Megjegyzendő, hogy a 2-es, 3-as értéktől erősebb szélben a számlálást lehetőleg kerülni kell, és inkább szélszélben napon végzünk el az állományfelmérést.).

Minden megfigyelési pont egy 100 m sugarú kör közepén található, mely kör a Terepnaplóban egy további körrel (50 m sugarú) van részletezve. A körön belül kell beírni az adott 5 perces időtartam alatt (földön, fán, bokron, stb.) megfigyelt (látott, hallott) madarakat, valamint a lakott fészkeket. A 100 m-en kívül megfigyelt és az átrepülő fajokat a lap alsó részén található táblázat első oszlopába írjuk, s a második ill. harmadik oszlopba jegyezzük le az adott fajok egyedszámát. (Nem minősül átrepülő fajnak pl. egy földről fölszálló mezei pacsirta, vagy egy ágról leugró, rovarászó töviszúró gébics, stb. Átszálló madárnak minősül az, mely az észleléskor már repült, és leszállás nélkül átrepült a 100 m sugarú kör fölé (pl. egy kabasólyom). A 100 m-en kívül megfigyelt madarakat 100 és 200 m távolság közötti területről jegyezzük csak fel, mert a nagyobb távolságban látott madarak esetleg a szomszédos megfigyelési pontnál is felmérésre kerülhetnek.

A 100 m sugarú körben található élőhelytípusok rögzítése:

A megfigyelési adatok feldolgozása szempontjából igen fontos tudni, hogy az adott megfigyelési pont milyen élőhelytípusán figyeltük meg a madarat, ezért kérjük, hogy jelöljék be a megfigyelési ponton lévő élőhelytípusokat. Ezt a munkát a számlálás előtti időszakban célszerű elvégezni. Minden számlálási pontnál rajzoljuk be a 100 m sugarú körbe, hol találhatóak az egyes élőhelytípusok (a mellékelt Á-NÉR összesítő segítségével), s a megfelelő Á-NÉR kóddal jelöljük is meg őket. Úgy járunk el, hogy az északi irányt vegyük alap helyzetnek és ez alapján készítsük el a rajzot. Mindig a Monitoring Központ által megadott Á-NÉR kódokat használjuk!

A 100 m sugarú körön belül megfigyelt madarak adatainak rögzítése:

Megfigyelési adataink „értékét” azok további statisztikai feldolgozásában jelentősen növeli, ha tudjuk, hogy a megfigyelt madarakat a megfigyelő milyen távolságban észlelte (0-50 m, 50-100 m, 100-200 m) és ha tudjuk, hogy milyen élőhelytípusban észlelték. Ezen megfontolások miatt kérjük, hogy a következők szerint rögzítsük a terepi megfigyelések adatait. A megfigyelő a kör közepén áll. Az 5 perces számlálási idő alatt be kell rajzolni a megfigyelt fajok egyedeinek észlelési helyét (hol látta, hallotta meg először). Mindig ugyanazokat a rövidítéseket használjuk egy-egy adott fajnál. Ügyeljünk arra, hogy kétszer ne használjuk ugyanazt a rövidítést más-más fajra (pl. fg=fekete gólya, fg=fekete gólya, stb.).

A terepi munka után a legrövidebb időn belül egészítsük ki a táblázatot azon fajok rövidítésével, amelyeket csak a 100 m sugarú körön belül észleltünk, s a rajzunkon lévő adatok alapján írjuk be a "0-50 m" és az "50-100 m" oszlopokba a 0-50 méteren és az 50-100 méteren belül észlelt fajok egyedeinek számát. Később a mellékelt „Fajfelismerési adatlap” segítségével a HURING kódokat is írjuk az ötödik „HURING kód” nevű oszlopba. Ezzel elkerülhető a feldolgozás során felmerülő azon probléma, hogy az egyes felmérők más-más írása, rövidítése miatt nem tudjuk azonosítani a körben lejegyzett fajokat. **A szűrke oszlopokat tehát csak a terepi munka után kell kitölteni!**

A 100 m sugarú körben megadtuk a 0-50, és az 50-100 m-es távolságokat. A terepen a legpontosabban próbáljuk meghatározni, hogy az adott madár, melyik tartományba esik. Egy madár észlelésének a valószínűsége a távolsággal változik, s ezen információk birtokában speciális statisztikai módszerekkel tudjuk becsülni az adott madárfajok gyakoriságát! A megfigyelt egyedek helyét a megfelelő élőhelytípusba rajzoljuk be.

